

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy we Włocławku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO. Wojciech Przybysz

Sędziowie: SO Barbara Śmigielska
SO Zbigniew Siuber /spr/

Protokolant: Anna Operacz

przy udziale Prokuratora Prok. Okręgowej Zbigniewa Górskiego

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2013 r.

sprawy **B.C.** oskarżonego z art. 35 ust 2 Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o

ochronie zwierząt

z powodu apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radziejowie

z dnia 28 września 2012 r.

w sprawie sygn. II K 243/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

1. za podstawę skazania i wymiaru kary przyjmuje przepis art. 35 ust 1 Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt w brzmieniu obowiązującym do dnia 01 stycznia 2012 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

2. na podstawie art. 35 ust 4 w/w ustawy orzeka wobec oskarżonego B.C. środek karny- zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w postaci hodowli bydła rogatego na okres 2 /dwóch/ lat,
- II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając wniesioną apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną,
- III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. B. kwotę 619 złotych 92 grosze (tj. 504 zł plus 23% podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu przed Sądem II Instancji, zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję.

Sygn. akt IIKa 488/12

UZASADNIENIE

B.C. oskarżony był o to, że:

w okresie od 1 lipca 2011 r. do 13 września 2011 r. w P. gm. (...) pow. (...), woj. (...) znęcał się ze szczególnym okrucieństwem nad 11 sztukami bydła rogatego poprzez utrzymywanie ich w niewłaściwych warunkach bytowania w stanie rażącego niechlujstwa oraz w stanie zagłodzenia, doprowadził do uśmiercenia 8 sztuk,

- tj. o czyn z art. 35 ust 2 Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt

Wyrokiem z dnia 28.09.2012 r. w sprawie sygn. II K 243/12 Sąd Rejonowy w Radziejowie uznał oskarżonego B.C. za winnego tego, że w czasie i miejscu jak w akcie oskarżenia znęcał się nad 11 sztukami bydła rogatego poprzez utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, niedostarczanie pożywienia doprowadzając do uśmiercenia 8 sztuk bydła tj. występku z art. 35 ust 1 w zw. z ust. 1 a Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt i za to na mocy tegoż przepisu skazany został na karę 1 roku pozbawienia wolności.

Wykonanie tej kary warunkowo zawieszono na 2 letni okres próby.

Na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę 50 stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość 1 stawki w kwocie 20 zł.

Oskarżony został zwolniony od opłaty sądowej a obciążony wydatkami w sprawie.

Apelacje od tego wyroku wnieśli Prokurator Rejonowy w Radziejowie i obrońca oskarżonego.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości na korzyść podnosząc zarzuty:

1. Obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 5 § 2 kpk, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku a polegającą na rozstrzygnięciu nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,
2. błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mającego wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a polegającego na błędnym przyjęciu, że oskarżony B.C. dopuścił się popełnienia czynu z art. 35 ust 1 w zw. z art. 1 a Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, gdy w rzeczywistości oskarżony zachowaniem swoim nie wyczerpał znamion tego przestępstwa.

Stawiając te zarzuty apelacja wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w Radziejowie zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego.

Apelacja podniosła zarzuty:

- obrazy przepisów prawa materialnego wskutek zakwalifikowania czynu oskarżonego z art. 35 ust 1 w zw. z art. 1 a Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, mimo, że z ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wyroku wynika, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona czynu opisanego w art. 35 ust 2 Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt,
- rażącej niewspółmierności kary wymierzonej B.C. poprzez nie orzeczenie wobec niego środka karnego w postaci zakazu posiadania zwierząt w sytuacji gdy orzeczenie takiego zakazu było uzasadnione okolicznościami sprawy.

Stawiając te zarzuty apelacja wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Radziejowie do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie odwoławczej Prokurator popierając zarzuty apelacji pisemnej zmienił wniosek apelacji wnosząc o zmianę wyroku i uznanie

oskarżonego za winnego czynu z art. 35 ust 2 Ustawy o ochronie zwierząt w brzmieniu obowiązującym przed dniem 01.01.2012 r. i po zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. orzeczenie wobec oskarżonego na podstawie art. 35 ust 4 Ustawy środka karnego w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w postaci hodowli bydła na okres 5 lat oraz podwyższenie grzywny do wartości wnioskowanej przez Prokuratora przed Sądem I instancji tj. 150 stawek dziennych po 10 zł .

SĄD OKRĘGOWY JAKO ODWOŁAWCZY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE

Apelacja obrońcy oskarżonego była uzasadniona w stopniu oczywistym.

Oczywiście niezasadny był zarzut obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 5 § 2 kpk gdyż nawet w świetle wyjaśnień oskarżonego gdyby nawet uznać je za wiarygodne nie istniały istotne wątpliwości do usunięcia których należałoby posiłkować się zasadą wyrażoną w treści art. 5 § 2 kpk.

W stopniu oczywistym niezasadny był także drugi z zarzutów apelacji tj. błędu w ustaleniach faktycznych. Błąd w ustaleniach faktycznych apelacja obrońcy oskarżonego upatrywała w tym, iż ustalone zachowanie oskarżonego według apelacji nie było znęcaniem się nad zwierzętami, lecz można je było zakwalifikować jako „pewne uchybienia staranności w opiece nad zwierzętami”- cyt. z apel. K. 198 akt. Jeżeli zważyć, że efektem owego „uchybienia staranności w opiece”- było *padnięcie aż 8 sztuk krów z 11-tu, które posiadał oskarżony - to niezasadność tego typu argumentacji apelacji była oczywista.

Za częściowo zasadną należało uznać apelację Prokuratora Rejonowego w Radziejowie, a zwłaszcza część wniosków sformułowanych na rozprawie odwoławczej.

Niezasadny był podstawowy zarzut sformułowany w apelacji pisemnej i podtrzymany przez Prokuratora Okręgowego na rozprawie apelacyjnej tj. zarzut obrazy art. 35 ust 1 w zw. z art. 1 a Ustawy o ochronie

zwierząt polegający na niezakwalifikowaniu czynu przypisanego oskarżonemu z art. 35 ust 2 wyżej cytowanej ustawy. Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, iż działanie przypisane oskarżonemu tj. utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania w stanie rażącego niechlujstwa oraz w stanie zagłodzenia - jest znęcaniem się na zwierzętami lecz znęcaniem nie wykazujących cech szczególnego okrucieństwa z art. 35 ust 2 wyżej wym. ustawy. Apelacja akcentuje prawie wyłącznie zaistniały skutek tj. padnięcie 8 sztuk zwierząt. Padnięcie jest efektem zagłodzenia zwierząt, a zagłodzenie jak i utrzymanie zwierząt w stanie rażącego niechlujstwa jest typowym zachowaniem, które zgodnie z treścią art. 6 ust 2 Ustawy o ochronie zwierząt wyczerpuje pojęcie znęcania się na zwierzętami.

Dopiero większy stopień braku troski o zwierzęta - nie zwykłe niedożywienie, lub typowe niechlujstwo, lecz systematyczne, długotrwałe głodzenie i rażące niechlujstwo w utrzymaniu powodują, że takie działanie osiąga cechy znęcania się nad zwierzętami. Jest to jednak „typowe” znęcanie się nad zwierzętami .

Przewidziane w treści art. 35 ust 2 Ustawy o ochronie zwierząt „znęcanie ze szczególnym okrucieństwem” wymaga istnienia z reguły dodatkowego działania osoby które jest nakierowane na celowe spowodowanie dodatkowych cierpień zwierzęcia.

Niedbalstwo w opiece nad zwierzęciem niezależnie od jego skali i powstałych skutków poza ekstremalnymi wypadkami nie może być utożsamiane ze znęcaniem ze szczególnym okrucieństwem.

Niezasadność tego typu zarzutu apelacji Prokuratora miała jednak znaczenie o tyle, że podkreślała bardzo wysoki stopień szkodliwości społecznej czynu przypisanego oskarżonemu jako występki z art. 35 ust 1 Ustawy o ochronie zwierząt.

Sąd Rejonowy zakwalifikował czyn przypisany oskarżonemu jako występki z art. 35 ust 1 w zw. z art. 1 a Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt.

Sąd Rejonowy nie dostrzegł tego, iż treść art. 35 Ustawy o ochronie zwierząt z dniem 01.01.2012 r. uległa zmianie. Zmianę ustawy w stosunku do tej która obowiązywała w czasie popełnienia

czynu dostrzegł Sąd Rejonowy w Radziejowie w toku postępowania przygotowawczego (patrz uzasad. post SR w Radziejowie k. 75 verte).

Istotnie w czasie popełnienia zarzucanego czynu przypisanego oskarżonemu obowiązywał przepis art. 35 ust 1 Ustawy o ochronie zwierząt, który przewidywał sankcję w postaci zagrożenia karą pozbawienia wolności do 1 roku. Obowiązujący wówczas przepis nie przewidywały odrębnego unormowania przewidzianego w art. 35 ust 1 a nowej ustawy - znęcania nad zwierzętami było przewidziane w treści art. 35 ust 1.

Porównanie tych dwóch ustaw tj. ustawy obowiązującej w czasie popełnienia czynu przypisanego oskarżonemu i w okresie orzekania nie pozostawiało żadnych wątpliwości, że należało zastosować ustawę obowiązującą poprzednio (art. 35 ust 1 bez ustępu 1 a . Tymczasem Sąd Rejonowy zastosował ustawę nową . Był to ewidentny błąd Sądu Rejonowego na który zwrócił uwagę Prokurator Okręgowy w trakcie postępowania odwoławczego.

W związku z tym należało zmienić zaskarżony wyrok przyjmując za postawę skazania i wymiaru kary art. 35 ust 1 Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt w brzmieniu obowiązującym do dnia 01.01.2012 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. .

Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności. Przy zmienionej podstawie prawnej wymiaru kary (art. 35 ust 1 w brzmieniu przed 01.01.2012 r.) była to górna granica ustawowego wymiaru kary. Mimo to Sąd Okręgowy uznał, iż nie było powodów obniżenia kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd I instancji.

W tym miejscu należy nawiązać do wcześniejszych uwag odnośnie wysokiego stopnia szkodliwości społecznej czynu przypisanego oskarżonemu.

Przy zmienionej postawie prawnej wymiaru kary (ustawa poprzednio obowiązująca) kara pozbawienia wolności orzeczona przez Sąd Rejonowy była karą surową, lecz stopień surowości nie był rażący tj. taki który upoważniał by Sąd Okręgowy do obniżenia wysokości tej kary.

Za zasadny należało uznać wniosek apelacji Prokuratora o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w postaci hodowli bydła rogatego.

Niezależnie od kwestii związanych z tym jaką ustawę należało stosować orzeczenie tego środka przez okres na który zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności było uzasadnione. Dodać należało, że istota tego środka pozostawała w zgodzie nawet z oświadczeniem oskarżonego, który przyznał się, że w istniejącej sytuacji miał problemy z sprawowaniem należytej opieki nad hodowlą krów.

W związku z tym należało na podstawie art. 35 ust 4 Ustawy o ochronie zwierząt orzec wobec oskarżonego środek karny- zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w postaci hodowli bydła rogatego na okres 2 lat tj. przez okres warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary zasadniczej 1 roku pozbawienia wolności.

Po dokonaniu tych zmian w pozostałej części zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Uzasadnione było zwolnienie oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję.